

03 грудня 8-А клас
04 грудня 8-Б і 8-В класів

Тема: Інтимні, пейзажні мотиви творів В.Сосюри. “Васильки” - зразок інтимної лірики. Щирість ліричного самовираження в поезії “Осінь” (“Облітають квіти, обриває вітер...”)

Вірш «*Васильки*» написаний поетом під впливом однойменної народної пісні. Це невеличка поетична мініатюра — роздум про вічну красу життя. Вірш має всього дванадцять рядків, але наповнені вони багатством асоціацій, виразністю образів і глибиною поетичного бачення. Про історію створення поезії автор розповідав так: «В 1938 році, коли минуло мені сорок літ, я написав “Васильки”... Добре пам’ятаю свій настрій в той вечір, коли з’явився цей вірш. Щоб точно його висловити, треба було б сказати: “Васильки я написав разом з Марією”». (Марія Гаврилівна — дружина поета, кохання до якої протягом життя надихало його).

Прослухайте аудіозапис поезії В. Сосюри “Васильки”

<https://www.youtube.com/watch?v=uTKL8ZODn74>

Паспорт твору (запис у зошиті):

Автор – Володимир Сосюра

Рік написання – 1939

Літературний рід — лірика.

Вид лірики — інтимна.

Жанр — вірш.

Тема: Оспівування щирого почуття, щасливої миті у душі закоханих.

Ідея: возвеличення кохання — смисл життя кожної людини.

Основна думка: «...і синіє щастя у душі моїй».

Мотив — щире почуття кохання, нерозривно пов’язане з красою природи; плинність життя.

Художні засоби

Повтори: «Васильки у полі»

Метафори: «гаї синіють», «щастя синіє у душі...», «осіяють роки», «синіє поле», «хмарки летять».

Порівняння: «Васильки у полі... — васильки з-під вій», «одсіють роки, мов хмарки на небі».

Епітет: «рідні очі», «невідомий час»

Художній паралелізм: «...васильки у полі, а у тебе, мила, васильки з-під вій»

Перегляньте презентацію до поезії "Васильки"

<https://docs.google.com/presentation/d/1Bb-5L-GA0lhXRd1Ng7jfM40UEsq3EPmI/edit#slide=id.p2>

Пейзажна лірика - це лірика, що передає роздуми й почуття поета, викликані картинами та явищами природи. Саме пейзаж допомагає нам відчувати світ природи.

Осені поет присвячує, мабуть, найбільше віршів. Він не був байдужим спостерігачем того, що було поряд з ним, а брав до свого серця кожен порух народного настрою, жив і болів думами народу, більше того, стверджував гармонію людини з живим, з природою.

Осінь у природі... Осінь життя... Поет сприймає сумну красу осені як час збирання плодів. Його цикли осінніх мелодій здебільшого пройняті глибоким оптимізмом, вірою у вічну молодість.

Прослухайте аудіоверсії поезії В.Сосюри "Осінь"

1. <https://www.youtube.com/watch?v=846KTevv5pM>

2. <https://www.youtube.com/watch?v=AiPTWRvTfxY>

Паспорт поезії "Осінь" (запис у зошиті)

Автор – Володимир Сосюра

Рік написання – 1938

Літературний рід — лірика.

Вид лірики — пейзажна.

Жанр — вірш.

Тема: зображення приходу осінньої пори

Ідея: вираження тривоги ліричного героя через опис осінньої природи

Мотив — тужливі настрої, викликані настанням осені; краса осінньої природи.

Художні засоби:

Епітети: «синя тишина», «пелюстки печальні», «осінь жовтокоса», «синьоока осінь», «баский кінь», «сади пустинні», «далечінь холодна», «берізка гола», «золоті копита чорного коня»

Метафора: «покора розлита», «В'яне все навколо, де пройдуть копита».

Персоніфікація: «обриває вітер пелюстки», «їде осінь», «вітер пелюстки розкида», «берізка мерзне».

Інверсія: обриває вітер, пелюстки печальні, садах пустинних, їде осінь, берізка біла

Анафора :«Облітають квіти, обриває вітер...».

Перегляньте презентацію за поезією “Осінь”:

<https://docs.google.com/presentation/d/1ELAz0okbX3tAUvGSDWx9bb-R4kl134hD/edit#slide=id.p8>

Домашнє завдання:

стор. 114-117, виразне читання віршів, відповідь на запитання.

(не забудьте вивчити напам'ять “Любіть Україну”1944 року.)